

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης: 247/2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α΄)
Συνεδρίαση της 5^{ης} Οκτωβρίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1090440 ΕΞ 2016 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών/ Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων/Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης/Διεύθυνση Εισπράξεων/Τμήμα Β΄.

Ερώτημα: Ερωτάται εάν το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) πρέπει να επιστρέψει στην τραπεζική εταιρεία με την επωνυμία «...ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» το ποσό, το οποίο, κατόπιν επιβολής εις χείρας της «ως τρίτης» αναγκαστικής κατάσχεσης εκ παραδρομής, κατά τους ισχυρισμούς της, απέδωσε από τον τηρούμενο στο υποκατάστημά της, ήδη δεσμευμένο, λογαριασμό του οφειλέτη του Δημοσίου Α.Β., υπέρ της τελούσας υπό εξυγίανση εταιρείας με την επωνυμία «...BANK PUBLIC Co LTD», δυνάμει της από 23-05-2014 απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, που κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ελλάδα με την υπ' αριθ. 27/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών,

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύει προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με το υπ' αρ. 8595/28.03.2016 κατασχετήριο του Προϊσταμένου του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ) επιβλήθηκε αναγκαστική κατάσχεση εις χείρας της τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «...ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ως τρίτης, για την είσπραξη χρέους προς το Δημόσιο ποσού 12.949.968,69 ευρώ της εταιρείας με την επωνυμία «... ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και επί του υπό της τρίτης τηρούμενου λογαριασμού του Α.Β. ως συνυπόχρεου για το ως άνω χρέος, που προέρχεται από οριστική βεβαίωση φόρου εισοδήματος οικονομικού έτους 2010..

Το κατασχετήριο επιδόθηκε ηλεκτρονικά στην Τράπεζα εις χείρας της οποίας επιβλήθηκε η κατάσχεση, στις 28-3-2016, η τελευταία δε απέδωσε στο Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ., στις 29-3-2016, το ποσό των 11.847,61 ευρώ .

2. Σε συνέχεια η ως άνω Τράπεζα προέβη την 1-4-2016, στην προβλεπόμενη, κατ' άρθρο 32 του Κ.Ε.Δ.Ε. δήλωση τρίτου, δυνάμει της οποίας δήλωσε ότι: «Στο κατάστημα Παράδεισος Αμαρουσίου με κωδικό ... τηρείται ο με αριθμό ... ατομικός λογαριασμός καταθέσεων, πιστωτικό υπόλοιπο ευρώ 11.847,61, ποσό δέσμευσης ευρώ 0,00, διότι ο λογαριασμός είναι ήδη ολικά δεσμευμένος από 09-03-2016 υπέρ της τελούσας υπό εξυγίανση εταιρείας με την επωνυμία «... BANK PUBLIC Co LTD», δυνάμει της από 23-05-2014 αποφάσεως του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, η οποία ως αλλοδαπή κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή στην Ελληνική Επικράτεια δυνάμει της υπ' αριθ.. 27/2016 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εκουσίας Δικαιοδοσίας). Εάν όμως υπάρξει στο μέλλον απαίτηση του καθ' ου η κατάσχεση από τον ως άνω λογαριασμό, αυτή θα δεσμεύεται μέχρι συμπληρώσεως του ως άνω ποσού της κατασχέσεως.»

3. Ακολούθως η ίδια ως άνω Τράπεζα με την απευθυνόμενη προς το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. από 11-4-2016 αίτησή της ισχυριζόμενη ότι, εκ παραδρομής αποδόθηκε από την Τράπεζα (Υποκατάστημα Παράδεισου Αμαρουσίου) στο Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων και μάλιστα πριν ο αρμόδιος δικηγόρος προλάβει να ελέγξει τα στοιχεία του πελάτη, συντάξει και αποστείλει μέσω ενός μοναδικού διαμεσολαβητικού κόμβου ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας (άρθρο 30B του ΚΕΔΕ) τη δήλωση τρίτου, η οποία εν τέλει υποβλήθηκε την 1.4.2016 «με περιεχόμενο που δεν συνάδει με τη δική μας αυθαίρετη, αλλά δικαιολογημένη λόγω του φόρτου εργασίας, ενέργεια»

ζήτησε από το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. να τη συνδράμει στην προσπάθεια να επαναφέρει τα πράγματα στην προτέρα κατάσταση, αποδεχόμενο το αίτημα για την επιστροφή του ποσού των 11.847,61 ευρώ, καθόσον όπως αναφέρει και στη δήλωσή της, που εμπρόθεσμα υποβλήθηκε ο υπ αριθ'.....ατομικός λογαριασμός είναι δεσμευμένος στο σύνολό του από 09.03.2016 υπέρ της τελούσας υπό εξυγίανση εταιρείας με την επωνυμία «... BANK PUBLIC Co LTD», δυνάμει της από 23-05-2014 απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, η οποία κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ελληνική Επικράτεια δυνάμει της 27/2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

4. Περαιτέρω προκύπτει ότι, με την ως άνω απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, η οποία εκδόθηκε στις 23/5/2014 επί υφισταμένης μεταξύ της αιτούσας εταιρείας με την επωνυμία «... BANK PUBLIC Co LTD» και του Α.Β. καθώς και άλλων εναγομένων διαφοράς, κατέστησαν απόλυτα και ισχύουν μέχρι το πέρας της 8400/12 αγωγής που άσκησε η εταιρεία ή μέχρι άλλης διαταγής του ως άνω Δικαστηρίου, τα Προσωρινά Διατάγματα που εκδόθηκαν στις 8/5/2013, με τα οποία το Επαρχιακό Δικαστήριο της Λευκωσίας διατάττει και απαγορεύει:

«Α.1. ...

Τον Εναγόμενο 1 (Α.Β.) από του να (1) μετακινήσει εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας οιαδήποτε εκ των περιουσιακών του στοιχείων τα οποία βρίσκονται εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας και (2) να διαθέσει με οιοδήποτε τρόπο, να προβεί σε οιαδήποτε συναλλαγή ή να μειώσει την αξία οιαδήποτε εκ των περιουσιακών του στοιχείων είτε αυτά βρίσκονται εκτός είτε εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, έως του ποσού των € 3,79 δισ.

(1) Η πιο πάνω παράγραφος Α1 εφαρμόζεται εναντίον όλων των περιουσιακών στοιχείων του Εναγόμενου 1 είτε αυτά είναι εγγεγραμμένα επ' ονόματί του είτε όχι, είτε αυτά κατέχονται αποκλειστικά από αυτόν είτε από κοινού, είτε ο Εναγόμενος 1 έχει νομικό συμφέρον επ' αυτών, είτε είναι δικαιούχος...(3)... Εάν ο Εναγόμενος 1 διατηρεί άλλα περιουσιακά στοιχεία εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας, δύναται να τα διαθέσει ή να προβεί σε συναλλαγή με τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία τα οποία βρίσκονται εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας νοουμένου ότι η συνολική αξία χωρίς επιβαρύνσεις των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων είτε εντός είτε εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας θα παραμείνει άνω των 3.79 δισ ευρώ.

Α3 ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΙΑΤΑΤΤΕΙ ΚΑΙ καθορίζει ότι:

Ι. Το Διάταγμα του Δικαστηρίου υπ' αριθμό Α1 πιο πάνω δεν περιορίζει τον Εναγόμενο 1 (Α.Β.) από του να χρησιμοποιεί το ποσό των € 20,000 επί μηνιαίας βάσεως για τα

συνήθη καθημερινά έξοδά του και το ποσό των € 100,000 για έξοδα που προκύπτουν για τη λήψη νομικής συμβουλής και αντιπροσώπευσης, αλλά πριν την καταβολή των εν λόγω χρηματικών ποσών ο Εναγόμενος 1 οφείλει να ενημερώνει του δικηγόρους των Εναγόντων από που προέρχονται τα ποσά αυτά.

ii. Αυτό το Διάταγμα δεν εμποδίζει οιαδήποτε τράπεζα από του να ασκεί οιοδήποτε δικαίωμα συμψηφισμού που μπορεί να έχει αναφορικά με οιοσδήποτε διευκολύνσεις που παρείχε στον Εναγόμενο 1 πριν την επίδοση του παρόντος Διατάγματος.

iii. Οι Τράπεζες δεν χρειάζεται να εξετάζουν έκαστη αίτηση ή προτεινόμενη αίτηση περί απόσυρσης χρηματικών ποσών από τον Εναγόμενο 1 νοούμενου ότι η απόσυρση φαίνεται να επιτρέπεται από αυτό το διάταγμα...

iv.(1) Εκτός όπως προνοείται στην παράγραφο (2) πιο κάτω, οι όροι αυτού του Διατάγματος δεν επηρεάζουν ή αφορούν οιονδήποτε εκτός της δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας

(2) Οι όροι αυτού του Διατάγματος επηρεάζουν τα ακόλουθα πρόσωπα τα οποία βρίσκονται σε μία χώρα ή πολιτεία εκτός της δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας:

a. Ο Εναγόμενος 1 και οι αξιωματούχοι ή αντιπρόσωποί του οι οποίοι διορίστηκαν δυνάμει πληρεξουσίου.

b. Οιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων οιοδήποτε τραπεζικού ιδρύματος ή άλλου οικονομικού οργανισμού,

i. που

1. υπόκειται στη δικαιοδοσία αυτού του Δικαστηρίου,

2. έχει λάβει ειδοποίηση του παρόντος Διατάγματος στον τόπο διαμονής του ή στο χώρο εργασίας του που βρίσκεται εντός της δικαιοδοσίας αυτού του Δικαστηρίου, και

3. δύναται να εμποδίσει ενέργειες ή παραλείψεις εκτός της δικαιοδοσίας αυτού του Δικαστηρίου οι οποίες αποτελούν ή βοηθούν στην παράβαση των όρων του παρόντος διατάγματος.

ii. σε σχέση με το οποίο αυτό το Διάταγμα έχει αποφασιστεί ότι είναι εφαρμοστέο και/ή άλλως πως δεκτικό εκτέλεσης από τα Δικαστήρια μιας χώρας η οποία έχει δικαιοδοσία επί του εν λόγω προσώπου ή επί των περιουσιακών στοιχείων αυτού του προσώπου...».

5. Με την 27/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εκούσιας Δικαιοδοσίας), η οποία εκδόθηκε επί της απευθυνόμενης ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού από 12/8/2015 αίτησης της ίδιας ως άνω εταιρείας, το Δικαστήριο

κατ' εφαρμογή του Κανονισμού Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου του 2000 «για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις», κήρυξε εκτελεστή στην Ελλάδα την από 23/5/2014 απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας.

6. Η ως άνω υπ' αριθ. 27/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, τα Προσωρινά Διατάγματα του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας που εκδόθηκαν στις 8/5/2013 καθώς και η από 23/5/2014 απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου, κοινοποιήθηκαν στην τραπεζική εταιρεία εις χείρας της οποίας ως τρίτης επιβλήθηκε η αναγκαστική κατάσχεση, με την απευθυνόμενη ενώπιον παντός αρμοδίου Δικαστηρίου από 22/02/2016 εξώδικη δήλωση-κοινοποίηση της εταιρείας «... BANK PUBLIC Co LTD», προς γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες.

7. Τέλος η ερωτώσα υπηρεσία στο έγγραφό της αναφέρει και τα εξής: Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 12435/5-5-2016 έγγραφο του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ) «η ... BANK PUBLIC Co LTD» συγχωνεύτηκε (διασυννοριακή συγχώνευση) με την ...ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε την 31-3-2011 και δραστηριοποιείτο στην Ελλάδα μέσω δικτύου υποκαταστημάτων από την 01-04-2011 μέχρι και την 26-03-2013, οπότε και έπαυσε τη λειτουργία του το υποκατάστημα, καθώς συμφωνήθηκε η πώληση των εν Ελλάδι εργασιών του στην Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε στο πλαίσιο των μέτρων εξυγίανσης που επέβαλε η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Η απόφαση προβλέπει τη μεταφορά συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στην Τράπεζα Πειραιώς, όλα τα υπόλοιπα στοιχεία συμπεριλαμβανομένων και των ακινήτων παρέμειναν στην ... BANK Co LTD, η οποία τελεί υπό εξυγίανση δυνάμει των προνοιών του Κυπριακού, περί εξυγίανσης, νόμου. Στα πλαίσια αυτού του νόμου έχει ορισθεί ως ειδικός διαχειριστής ο ..., κάτοικος Λευκωσίας Κύπρου.»

Υπό τα δεδομένα αυτά υποβλήθηκε το ως άνω αναφερόμενο ερώτημα.

Νομικό πλαίσιο.

8. «Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ο οποίος, από 1/3/2002, αντικατέστησε μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης την από 27.9.1968 Σύμβαση Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εφαρμόζεται δεσμευτικά και αποκλειστικά στην Ελλάδα όταν πρόκειται να κηρυχθεί εκτελεστή δικαστική απόφαση σε αστική ή εμπορική υπόθεση που έχει εκδοθεί από

εθνικό δικαστήριο άλλου κράτους-μέλους. Στο άρθρο 32 του Καν. 44/2001 ορίζεται η έννοια της δικαστικής απόφασης ως «κάθε απόφαση εκδιδόμενη από δικαστήριο κράτους μέλους, οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση, διαταγή, διαταγή εκτελέσεως, καθώς και ο καθορισμός της δικαστικής δαπάνης από το γραμματέα». Η ως άνω ευρεία διατύπωση οδηγεί στο συμπέρασμα ότι από τη ρύθμιση του Κανονισμού καλύπτονται και οι αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, ήτοι τα μέτρα τα οποία αποβλέπουν στη διατήρηση μιας πραγματικής ή νομικής κατάστασης προς διασφάλιση των δικαιωμάτων των οποίων η αναγνώριση ζητείται από το δικαστήριο της ουσίας (βλ. ΔΕΚ, υπόθεση 125/1979,...). Κατά τη νομολογία, δε, του ΔΕΚ (υπόθεση 125/1979...), απόφαση υπό την έννοια του άρθρου 32 του κανονισμού, είναι μόνο τα ασφαλιστικά μέτρα που έχουν εκδοθεί σε κατ' αντιδικία διαδικασία μετά από κλήτευση του καθ' ου και όχι αυτά που διατάσσονται σε μονομερείς διαδικασίες (*ex parte*), τα οποία επομένως δεν εμπίπτουν στο σύστημα της αυτόματης αναγνώρισης και κήρυξης εκτελεστότητας των άρθρων 33 επ. του Κανονισμού 44/2001. Όσον αφορά τις αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 44/2001, αυτές αναγνωρίζονται και κηρύσσονται εκτελεστές σε άλλο κράτος-μέλος σύμφωνα με τη διαδικασία του Κανονισμού που ακολουθείται και για τις υπόλοιπες αποφάσεις. Πρέπει να ληφθεί όμως υπόψη ότι η ευρύτητα της έννοιας του ασφαλιστικού μέτρου που υιοθέτησε το ΔΕΚ (ο.π. ΔΕΚ, υπόθεση 261/1990 ...) μπορεί να περιλαμβάνει και ασφαλιστικά μέτρα, τα οποία δεν θα μπορούσαν να είναι εκτελεστοί τίτλοι με την τεχνική έννοια του άρθρου 904 ΚΠολΔ. Επομένως, όταν πρόκειται για αλλοδαπά ασφαλιστικά μέτρα με καθαρώς διαπλαστικό χαρακτήρα, ο όρος αναγνώριση ή εκτέλεση θα πρέπει κατ' ανάγκη να εκλαμβάνεται με ευρύτερη έννοια, δηλαδή ως η εφαρμογή των εννόμων αποτελεσμάτων του συγκεκριμένου ασφαλιστικού μέτρου (π.χ. συνέπειες απαγόρευσης διαθέσεως) στην ημεδαπή (βλ. Γέσιου-Φαλτσή Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως Η διεθνής Αναγκαστική Εκτέλεση παρ. 80 αρ. 21) και όχι με την τεχνική έννοια του όρου εκτέλεση, ήτοι τη μεταβολή στην έννομη κατάσταση των μερών η οποία πραγματώνεται με την εφαρμογή των εξαναγκαστικών μέσων του κράτους εκτέλεσης».

Με την ως άνω νομική σκέψη το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, με την αναφερόμενη στο ιστορικό 27/2016 απόφαση, κήρυξε εκτελεστή στην Ελλάδα την από 23/5/2014 απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, δυνάμει της οποίας κατέστησαν απόλυτα και ισχύουν μέχρι το πέρας της 8400/12 αγωγής που άσκησε η εταιρεία «...BANK PUBLIC Co LTD», ή μέχρι άλλης διαταγής του ως άνω Δικαστηρίου,

τα Προσωρινά Διατάγματα του ιδίου Δικαστηρίου, που εκδόθηκαν στις 8/5/2013, με τα οποία διατάχθηκε η απαγόρευση διάθεσης και γενικότερα μείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, που ο εναγόμενος Α.Β. διαθέτει εντός και εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας, και έως του ποσού των 3.79 δις ευρώ, με τις εκεί αναφερόμενες εξαιρέσεις για την αντιμετώπιση, δηλαδή, των συνήθων καθημερινών εξόδων του και τη λήψη νομικών συμβουλών και αντιπροσώπευσης.

9. Στις διατάξεις των άρθρων 30 (παρ. 1, 3), 30Α, 30Β και 32 (παρ. 1) του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974 – Α' 90), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον 30.

1. Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτου του Δημοσίου ή των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου διά κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιουμένου εις τον οφειλέτην, περιέχοντος δε : α)...β)... 2. Διά του κατασχετηρίου εγγράφου προσκαλείται ο τρίτος όπως τα μεν υπ' αυτού εις τον οφειλέτην του Δημοσίου οφειλόμενα χρήματα, καταθέση εντός οκτώ ημερών εις το Δημόσιον Ταμείον, τα δε παρ' αυτώ ευρισκόμενα κινητά πράγματα παραδώση εις τον εν τω κατασχετηρίω οριζόμενον συμβολαιογράφον ή φύλακα, εφαρμοζομένων περαιτέρω των εν άρθροις 14 - 19 και επόμενα του παρόντος Ν. Διατάγματος οριζόμενα....

3. Από της ημέρας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου εις τον τρίτον δεν δύναται ούτος να αποδώση προς τον οφειλέτην του Δημοσίου τα κατασχεθέντα χρήματα ή πράγματα ουδέ δύναται να συμψηφίση προς ανταπαιτήσεις του μεταγενεστέρας της κατασχέσεως, της κατασχέσεως επιφερούσης τα αποτελέσματα αυτοδικαίως χωρούσης αναγκαστικά εκχωρήσεως.....».

«Άρθρο 30Α.

Κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων

Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, το κατασχετήριο έγγραφο κοινοποιείται στο κεντρικό κατάστημα ή σε οποιοδήποτε υποκατάστημα αυτών και μπορεί να περιέχει πολλούς οφειλέτες του Δημοσίου. Στο κατασχετήριο αυτό έγγραφο επισυνάπτεται για τον κάθε οφειλέτη πίνακας στον οποίο αναφέρεται το είδος και το ποσό κάθε οφειλής, ως και ο αριθμός και η χρονολογία βεβαίωσής της. Η δήλωση του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, γίνεται κοινή για όλους τους οφειλέτες του κατασχετηρίου εγγράφου και συνοδεύεται απαραίτητα από παραστατικό κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού του κάθε οφειλέτη για διάστημα

τουλάχιστον πέντε (5) ημερών πριν την ημερομηνία επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου και μιας ημέρας μετά από αυτήν, άλλως θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ δήλωση.

Η απόδοση των ποσών στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση γίνεται υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος. Οι διατάξεις των άρθρων 87 και 88 του ν.δ. 17.7/13.8.1923 (ΦΕΚ 224 Α) δεν εφαρμόζονται.....».

«Άρθρο 30B.

1. Προκειμένου ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, οι κοινοποιήσεις τόσο του κατασχετηρίου όσο και της δήλωσης του άρθρου 32 με το πιο πάνω παραστατικό, ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ασφαλή και ορίζονται από κοινού από το Ελληνικό Δημόσιο και όλα τα εγκατεστημένα στη χώρα πιστωτικά ιδρύματα, όπως εκπροσωπούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών ή την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών κατά περίπτωση. Η κοινοποίηση του κατασχετηρίου θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής του από το πιστωτικό ίδρυμα, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από αυτό. Η επίδοση της δήλωσης του άρθρου 32 θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής της, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι ως άνω βεβαιώσεις είτε θα φέρουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.3979/2011 είτε θα είναι κρυπτογραφημένες και θα φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή του εξυπηρετητή τους. Η διέλευση των δεδομένων δια των ως άνω διαμετακομιστικών κόμβων εξαιρείται τόσο από την υποχρέωση γνωστοποίησης, ενημέρωσης και λήψης συγκατάθεσης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 6, 11 και 5 του ν. 2472/1997, ως εκάστοτε ισχύουν όσο και από την εφαρμογή των διατάξεων περί τραπεζικού απορρήτου, όπως εκάστοτε ισχύουν...

2. Τα κατασχεθέντα ποσά αποδίδονται είτε στο λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος είτε στην υπηρεσία που επέβαλε την κατάσχεση υποχρεωτικά εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της δήλωσης του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στην απόφαση της προηγούμενης παραγράφου....».

«Δήλωσης τρίτου

Άρθρον 32.

1. Εάν ο τρίτος ουδέν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα εις το κατασχετήριο έγγραφον του Δημοσίου Ταμείου χρήματα ως και άλλα πράγματα ή δεν υποχρεούται εις την άμεσον απόδοσιν αυτών, ένεκα των υφισταμένων μεταξύ αυτού και του οφειλέτου συμφωνιών ή εξ άλλου νομίμου λόγου, ο τρίτος οφείλει να δηλώση τούτο εντός οκτώ ημερών από της επιδόσεως του κατασχετηρίου.

«Ειδικά για κατασχέσεις απαιτήσεων στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων η δήλωση του προηγούμενου εδαφίου γίνεται εντός οκτώ εργασίμων ημερών από την επίδοση του κατασχετηρίου.» Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.

Η δήλωση γίνεται εγγράφως δι' αναφοράς επιδιδομένης διά του δικαστικού κλητήρος εις τον εκδόντα το κατασχετήριο έγγραφον Διευθυντήν του Δημοσίου Ταμείου ή προφορικώς ενώπιον του Ειρηνοδίκου της κατοικίας του ή διαμονής του, όστις συντάσσει έκθεσιν εφ' απλού χάρτου ην αποστέλλει εις τον Διευθυντήν του Δημοσίου Ταμείου εντός 24 ωρών...».

10. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία η σύμβαση κατάθεσης χρημάτων σε Τράπεζα χαρακτηρίζεται νομικώς ως ανώμαλη παρακαταθήκη (άρθρο 830 παρ. 1 ΑΚ), επί της οποίας έχουν εφαρμογή, αφενός η περί δανείου διάταξη του άρθρου 806 ΑΚ, κατά την οποία η τράπεζα αποκτά την κυριότητα των κατατιθεμένων χρημάτων, αφετέρου δε η διάταξη του άρθρου 827 ΑΚ, που ορίζει ότι ο θεματοφύλακας, αν ο παρακαταθέτης απαιτεί το πράγμα, οφείλει να το αποδώσει, και αν ακόμη δεν έχει περάσει η προθεσμία, που ορίστηκε για τη φύλαξή του (. ΑΠ 378/2011, Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 929/2009, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 844/2006, Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 93/2005, Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΕφΠειρ 83/2011, ΝΟΜΟΣ, 697, ΠΠρΠειρ 2447/2014, Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Έτσι η Τράπεζα δικαιούται να χρησιμοποιήσει ως ίδια τα κατατεθειμένα χρήματα, αναλαμβάνουσα την υποχρέωση έναντι του δικαιούχου καταθέτη ή τρίτου, υπέρ του οποίου έγινε η κατάθεση, να του αποδώσει, όταν αυτός το ζητήσει και αναλόγως του περιεχομένου της συμφωνίας (εξαρτώμενης εκ του είδους της κατάθεσης), άλλα χρήματα ίδιας ποσότητας, πλέον των τυχόν προβλεπόμενων τόκων.

Εκ τούτων συνάγεται, ότι με την κατάθεση χρημάτων σε Τράπεζα, με την εξουσία διαχείρισης των κατατεθέντων (ανώμαλη παρακαταθήκη) δικαιώματα αποκτά μόνο ο δανειστής και υποχρεώσεις μόνο ο οφειλέτης, πρόκειται δηλαδή σύμβαση ετεροβαρής ((βλ. Ιωάννη Καστριώτη, Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτου κατά τον ΚΠολΔ., Τόμος Τρίτος, Μέρος Β', Αθήνα 2008 σ.60 παρ. ΙΙ. 3).

11. Περαιτέρω σύμφωνα με την επίσης πάγια νομολογία του ανωτάτου ακυρωτικού, από τις διατάξεις των άρθρων 1, 2 (παρ. 1), 2 και 3 του ν.δ. 1059/1971, που καθιερώνουν το απόρρητο των εν γένει καταθέσεων σε ελληνικές τράπεζες, δεν προκύπτει ότι θεσπίσθηκε και το ακατάσχετο των αντίστοιχων από τις καταθέσεις αυτές απαιτήσεων, γιατί οι διατάξεις αυτές αναφέρονται αποκλειστικώς και μόνο στο απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων και όχι στη δυνατότητα ή μη κατάσχεσής τους (ΟΛΑΠ 19/2001 Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Εξάλλου, σύμφωνα με τη νεώτερη διάταξη του άρθρου 24 του ν. 2915/2001 η ισχύς του οποίου άρχισε, κατά το άρθρο 38 παρ. 1 του ίδιου νόμου, από 29.5.2001, «το απόρρητο των κάθε μορφής καταθέσεων σε πιστωτικά ιδρύματα καθώς και των άϋλων μετοχών που καταχωρίζονται στο σύστημα Άϋλων Τίτλων του Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών (Κ.Α.Α.) δεν ισχύει έναντι του δανειστή που έχει δικαίωμα κατάσχεσης της περιουσίας του δικαιούχου της κατάθεσης ή της μετοχής. Το απόρρητο αίρεται μόνο για το χρηματικό ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση του δανειστή». Από την ευρεία διατύπωση της διάταξης του άρθρου 24 του ν. 2915/2001, σε συνδυασμό με την ορθή πλέον κατανόηση του σκοπού του νομοθέτη του ν.δ. 1059/1971, συνάγεται ότι από 29-5-2001 είναι επιτρεπτή η κατάσχεση (αναγκαστική ή συντηρητική) στα χέρια οποιουδήποτε πιστωτικού ιδρύματος, οποιασδήποτε κατάθεσης οφειλέτη του δανειστή στην έκταση που η ως άνω διάταξη ορίζει (βλ. ΑΠ 1241/2008 Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ ΠΠΘεσ 24377/2003 ΝΟΜΟΣ), πλην αυτών που ρητά καθιερώνονται ως ακατάσχετες ή αναπαλλοτρίωτες και δεν υπόκεινται σε αναγκαστική ή συντηρητική κατάσχεση.

Κατά λογική και νομική συνέπεια όσων εκτέθηκαν, προκύπτει, ότι οι τραπεζικές χρηματικές καταθέσεις, ως αυστηρώς ετεροβαρείς συμβάσεις, αποτελούν περιπτώσεις απαιτήσεων μη εξαρτώμενων από αντιπαροχή, οι οποίες, κατ' επιταγή του νόμου (30Α και 30Β ΚΕΔΕ), κατάσχονται κατά τη διαγραφόμενη διαδικασία κατάσχεσης εις χείρας τρίτου.

12. Ειδικότερα από τις διατάξεις των άρθρων 30, 30Α, 30Β, και 32 του ΚΕΔΕ, προκύπτει, ότι προκειμένου ειδικά για κατασχέσεις που πραγματοποιούνται στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων ως τρίτων, συντάσσεται κατασχετήριο έγγραφο, κοινοποιούμενο στον τρίτο και όχι στον οφειλέτη (βλ. Σ.τ.Ε.2080/2014 Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ για τη συνταγματικότητα της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 30 του ΚΕΔΕ). Οι κοινοποιήσεις τόσο του κατασχετηρίου όσο και της δήλωσης του άρθρου 32 με το απαραίτητο παραστατικό ενεργούνται μέσω μοναδικών διαμετακομιστικών κόμβων ηλεκτρονικής διασύνδεσης και επικοινωνίας. Έτσι, η κοινοποίηση του κατασχετηρίου θεωρείται ότι

συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής του από το πιστωτικό ίδρυμα, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από αυτό, ενώ η επίδοση της δήλωσης του άρθρου 32 θεωρείται ότι συντελέστηκε κατά την ημερομηνία και ώρα αποστολής της ηλεκτρονικής βεβαίωσης παραλαβής της, μέσω του διαμετακομιστικού κόμβου που δηλώθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο.

13. Από την κοινοποίηση του κατασχετηρίου στον τρίτο (Τράπεζα) τελειούται η κατάσχεση και παράγει τις συνέπειές της.

Γενικός κανόνας είναι ότι ο καθ'ού η εκτέλεση πρέπει να έχει την ιδιότητα του δικαιούχου της απαίτησης κατά το χρόνο που επιβάλλεται η κατάσχεση της εις χείρας τρίτου. (Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική εκτέλεση, τόμος τρίτος, Κατάσχεσις εις χείρας τρίτου, Β' έκδοση στο άρθρο 983 Κ.Πολ.Δ παρ. 449).

Γίνεται όμως δεκτό, ότι αν κατά το χρόνο της επιβολής της κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, υπάρχει η έννομη σχέση, από την οποία, ως αιτία δικαιογόνου, θα προκύψει η χρηματική απαίτηση, επιτρέπεται η κατάσχεση εις χείρας τρίτου και των απαιτήσεων που εξαρτώνται από αναβλητική αίρεση, όπως και γενικά των μελλοντικών απαιτήσεων, ακόμη και όταν αυτές είναι απλώς ενδεχόμενες. Ως μελλοντικές απαιτήσεις γίνονται αντιληπτές εκείνες, που ενώ υφίσταται η βασική έννομη σχέση που θα τις γεννήσει στο μέλλον, οι προϋποθέσεις της γένεσής τους δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί κατά το χρόνο της κατάσχεσής τους στα χέρια του τρίτου. Αποκλείονται, αντιθέτως οι μελλοντικές απαιτήσεις που δεν στηρίζονται σε υπαρκτή έννομη σχέση. Επομένως, σύμφωνα με τη θεωρία και την πάγια νομολογία αρκεί το να υπάρχει η παραγωγική αιτία, ήτοι η έννομη σχέση και να προσδιορίζεται η απαίτηση κατά το είδος της και το πρόσωπο του οφειλέτη, αλλά δε χρειάζεται να είναι προσδιορισμένη απαραίτητα κατά ποσό (ΕφΑθ 7269/2004, ΝΟΜΟΣ·ΠΠρΒερ 17/2006, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΠΠρΘεσ 10250/2003, ΝΟΜΟΣ,· ΜΠρΡοδ 2055/2006, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ,· ΜΠρΑθ 4086/2001, ΝΟΜΟΣ, ΜΠρΒερ 5/2010, ΝΟΜΟΣ,· Για τη δυνατότητα κατάσχεσης μελλοντικών απαιτήσεων εις χείρας Τράπεζας ως τρίτης βλ. Μάζη Π., Θέματα αστικού, εμπορικού και δικονομικού δικαίου, τ.ΙΙ, 267 επ., 279 επ., Ψυχομάνη Σ., Τραπεζικό Δίκαιο, ΔΕΕ 2002, 473, 475, ΤΟΝ ΙΔΙΟ, Τραπεζικές Δραστηριότητες, 195).

Περαιτέρω από το χρόνο κοινοποίησης του κατασχετηρίου θα κριθεί και η εξουσία για τη διάθεση της κατασχεθείσας απαίτησης εκ μέρους του καθ'ού η εκτέλεση οφειλέτου, που αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση της κατάσχεσης (Ι. Μπρίνια, ο.π. στα

άρθρα 983 παρ. 449 951 παρ. 256 XI και XII, 953 παρ. 267 I-III σελ.715 επ.) και επομένως η έλλειψή της, λόγω απαγόρευσης διάθεσης από το νόμο (Α.Κ.175) ή από δικαστική απόφαση (Α.Κ. 176), επιφέρει ακυρότητα αυτής διότι προς δικαιοπρακτική διάθεση εξομοιώνεται και εκείνη η οποία πραγματοποιείται από τους δανειστές με αναγκαστική κατάσχεση (Α.Π.1306/2006, ΝΟΜΟΣ, Α.Π. 1647/2001, ΝΟΜΟΣ, ΣΤΕ 1370/2002, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΕφΑΘ. 929/2012, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΟΛΝΣΚ 191/2014, 185/2014). Τούτων παρέπεται, ότι αν το εξασφαλιστικό μέτρο, που ορίστηκε με τη δικαστική απόφαση και παραβιάστηκε, συνίσταται στην απαγόρευση διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων του καθ' ου η κατάσχεση (μεταβολής της νομικής του κατάστασης), η μεταγενέστερη της διαταγής του δικαστηρίου διάθεση επάγεται σχετική ακυρότητα (άρθρο 175 εδ.β ΑΚ), η οποία θεμελιώνεται στο άρθρο 176 ΑΚ. (ΟΛΑΠ 20/2015, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

14. Εξάλλου από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 31 και 32 ΚΕΔΕ προκύπτει ότι, σε περίπτωση κατάσχεσης στα χέρια πιστωτικού ιδρύματος ως τρίτου, το τελευταίο οφείλει μέσα σε οκτώ ημέρες από την επίδοση του κατασχετηρίου, να δηλώσει αν υπάρχει η απαίτηση και σε καταφατική περίπτωση να ενεργήσει σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικότερα στο άρθρο 30B παρ. 2 του ΚΕΔΕ, δηλαδή να αποδώσει τα κατασχεθέντα ποσά υποχρεωτικά εντός δέκα ημερών (10) από την υποβολή της καταφατικής δήλωσης, διαφορετικά, αν η απαίτηση δεν υπάρχει η πρόκειται για απαίτηση π.χ. ακατάσχετη πρέπει να προβεί σε αντίστοιχη αρνητική δήλωση, δικαιούται δε αυτός που επέβαλε την κατάσχεση να ανακόψει την αρνητική (ρητή ή σιωπηρή) δήλωση εντός της νόμιμης προθεσμίας, επικαλούμενος ανακρίβεια της δήλωσης (Α.Π.256/2011 Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ). Για να είναι η δήλωση καταφατική απαιτείται επιπλέον η επισήμανση, ότι η απαίτηση δεσμεύεται και παρακρατείται από τον τρίτο υπέρ του κατασχόντος δανειστή (σχετικά ΑΠ 1540/2000, ΝΟΜΟΣ, ΠΠρΘεσ 10250/2003).

Σε περίπτωση κατάσχεσης μέλλουσας ή υπό αίρεση απαίτησης, και πάλι ο τρίτος δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης, αφού, στην περίπτωση αυτή, η δήλωσή του είναι δυνατόν να είναι αρνητική ως προς την ενεστώσα οφειλή και καταφατική ως προς τη μελλοντική και να παρέχει τη διαβεβαίωση ότι θα παρακρατήσει ο,τιδήποτε προκύψει στο μέλλον υπέρ του καθ' ου η κατάσχεση (Ι. Μπρίνια, ό.π. σελ. 1378-1380, Β. Βαθρακοκόιλη, Ερμηνεία ΚΠολΔ, εκδ. 1997, σελ. 93-94, ΕφΑΘ 5740/2011, ΝΟΜΟΣ, Για τον καταφατικό, ουσιαστικά, χαρακτήρα μιας τέτοιας δήλωσης

Γέσιου-Φαλτσή Π., Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτέλεσης ΙΙ, παρ.64 αριθ.209, επίσης ΑΠ 1540/2000, ΝΟΜΟΣ, ΠΠρΘεσ 10250/2003).

15. Προκύπτει επίσης, ότι η αναγκαστική εκχώρηση του άρθρου 30 παρ. 3 ΚΕΔΕ τοποθετείται μεν στο χρόνο της επιβολής της κατάσχεσης, που ταυτίζεται με την κοινοποίηση του κατασχετηρίου στον τρίτο, τελεί όμως υπό την αίρεση της καταφατικής δήλωσης του τρίτου ή της δικαστικής αποδοχής ανακοπής κατά της αρνητικής δήλωσης του τρίτου (ΟΛΝΣΚ 341/2014, ΑΠ 688/2010 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 186/2001 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1540/2000, ως προς το τμήμα αυτής για το οποίο δεν γίνεται παραπομπή στην Ολομέλεια, ΕφΑ 5582/2011 Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΕφΑ 1022/2008, ΝΟΜΟΣ, Ι. Μπρίνια, ο.π., άρθρο 988, παρ. 475, σελ. 1434 και παρ. 475α, σελ. 1438,). Η παράλειψη πάντως άσκησης εμπροθέσμου ανακοπής κατά της αρνητικής δήλωσης τρίτου δεν επιφέρει ακυρότητα της επιβληθείσας κατάσχεσης, αλλά έχει ως συνέπεια ότι ο κατασχών δεν δικαιούται να απαιτήσει παρά του τρίτου την προς αυτόν καταβολή του κατασχεθέντος (Ι. Καστριώτη ό.π. σ.60 παρ. ΙΙ. 3). Επομένως η καταφατική δήλωση του τρίτου αποτελεί νόμιμη αιτία δημιουργίας της κατ' αυτού αξίωσης του κατασχόντος, που αποκλείει την εφαρμογή των περί αδικαιολόγητου πλουτισμού διατάξεων των άρθρων 904 επ. Α.Κ.(Α.Π.161/2011 Α'ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ).

Από την προηγούμενη νομική σκέψη συνάγεται ότι, από το ως άνω χρονικό σημείο, κατά το οποίο επέρχεται η εκ του νόμου αναγκαστική εκχώρηση, της κατασχεμένης στα χέρια τρίτου απαίτησης προς εκείνον που προβαίνει στην κατάσχεση, η απαίτηση αυτή παύει να ανήκει στον καθ' ου η εκτέλεση και αποκτάται αντίστοιχα από τον δανειστή που επέβαλε την κατάσχεση στα χέρια του τρίτου. Πρόκειται για υποκειμενική αλλοίωση της κατασχεθείσας απαίτησης και ο κατασχών δανειστής θεωρείται ειδικός διάδοχος του καθ' ου οφειλέτη. Ο επισπεύδων δανειστής μπορεί πλέον, αυτός μόνον, να απαιτήσει άμεσα την καταβολή του ποσού της κατασχεμένης απαίτησης από τον τρίτο, ενώ, παράλληλα, διατηρεί έναντι του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη την αρχική απαίτηση, προς ικανοποίηση της οποίας επιβλήθηκε η εις χείρας του τρίτου κατάσχεση. Η τελευταία αποσβήνεται στην έκταση που καλύπτεται από την καταβολή, που θα κάνει ο τρίτος για να εξοφλήσει την κατασχεμένη απαίτηση.

Η μελλοντική απαίτηση εκχωρείται εκ του νόμου κατά το ίδιο χρονικό σημείο με τις υπόλοιπες απαιτήσεις ήτοι με την κοινοποίηση του κατασχετηρίου στον τρίτο. Αυτή όμως η εκχώρηση δε συνεπάγεται άμεση καταβολή της απαίτησης που δεν έχει ακόμη γεννηθεί. Τέτοια δε υποχρέωση για καταβολή υπάρχει το πρώτον με τη γέννηση της

απαίτησης, όταν αυτή λάβει χώρα (ΕφΑθ 5740/2011, ΝΟΜΟΣ, ΠΠΡΠειρ 2447/2014, Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ, ΠΠρΘεσσαλ 10250/2003).

16. Περαιτέρω όμως, εάν δεν έχει χωρήσει η ως άνω αναγκαστική εκχώρηση της κατασχεμένης απαίτησης προς τον κατασχόντα δανειστή, όπως επί αρνητικής ως προς την ενεστώσα οφειλή δήλωσης του τρίτου (πιστωτικού ιδρύματος) για το λόγο ότι έχει προηγηθεί δέσμευση του τραπεζικού λογαριασμού του καθ' ου η εκτέλεση οφειλέτη δυνάμει δικαστικής απόφασης, δικαιούχος της κατασχεμένης απαίτησης παραμένει ο αρχικός δανειστής- καθ' ου η εκτέλεση και ο κατασχών δανειστής, που δεν έχει καταστεί εκδοχέας της κατασχεθείσας απαίτησης, δεν δικαιούται να απαιτήσει το κατασχεθέν ποσό, τυχόν δε αχρεώστητη καταβολή του ποσού από τον τρίτο (πιστωτικό ίδρυμα) προς τον κατασχόντα δανειστή πριν από την υποβολή της ως άνω δήλωσης στοιχειοθετεί απαίτηση από αδικαιολόγητο πλουτισμό (άρθρα 904 επ. ΑΚ), του ποσού θεωρουμένου ως καταβληθέντος για ανύπαρκτη αιτία.

17. Κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση επί του εξεταζόμενου ερωτήματος υποστηρίχθηκαν δύο γνώμες:

Κατά τη γνώμη που πλειοψήφησε και απαρτίστηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, και Ελένη Πασαμιχάλη (ψηφοί 4), ενόψει του διδόμενου ιστορικού και των όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, ότι, δηλαδή, η αχρεώστητη καταβολή του ποσού της κατασχεμένης απαίτησης από τον τρίτο (πιστωτικό ίδρυμα) προς τον κατασχόντα δανειστή (Δημόσιο), πριν από την υποβολή της ως άνω αρνητικής δήλωσης, στοιχειοθετεί απαίτηση από αδικαιολόγητο πλουτισμό, του ποσού θεωρουμένου ως καταβληθέντος για ανύπαρκτη αιτία, στο ερώτημα προσήκει η απάντηση, ότι συντρέχει νόμιμος λόγος επιστροφής του ποσού, το οποίο απέδωσε στο Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) η τραπεζική εταιρεία «...ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατόπιν επιβολής εις χείρας της ως τρίτης αναγκαστικής κατάσχεσης, από τον τηρούμενο στο υποκατάστημά της ήδη δεσμευμένο λογαριασμό του οφειλέτη του Δημοσίου Α.Β., υπέρ της τελούσας υπό εξυγίανση εταιρείας με την επωνυμία «...BANK PUBLIC Co LTD», δυνάμει της από 23-05-2014 απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, που κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ελλάδα με την υπ' αριθμ. 27/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

18. Κατά τη γνώμη που μειοψήφησε και υποστηρίχθηκε από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τις Νομικές Συμβούλους Στυλιανή Χαριτάκη και Αγγελική Καστανά (ψηφοί 3), στο υπό κρίση ερώτημα προσήκει αρνητική απάντηση. Από τα τεθέντα υπόψη του

Τμήματος, ιστορικό και έγγραφα στοιχεία, προκύπτει ,πράγματι, η, με ελληνική δικαστική απόφαση του Φεβρουαρίου 2016, κήρυξη, ως εκτελεστού του σχετικού κυπριακού διατάγματος του 2014.

Το σχετικό κυπριακό διάταγμα αναφέρει, πλην άλλων, ότι δεν περιορίζει τον Α.Β. από το να χρησιμοποιεί 20.000 ευρώ για μηνιαία έξοδα και 100.000 ευρώ για νομική συνδρομή, εφόσον ενημερώνει τους δικηγόρους της αντίδικης πλευράς για τη προέλευση των ποσών (Α.3.ι), ότι δεν εμποδίζει οιαδήποτε τράπεζα να ασκεί δικαίωμα συμψηφισμού σχετικά με διευκολύνσεις που του παρείχε πριν την επίδοση του διατάγματος (Α.3. ιι), ότι οι τράπεζες δεν χρειάζεται να εξετάζουν κάθε αίτηση του Α.Β. για απόσυρση χρημάτων *«νοουμένου ότι η απόσυρση φαίνεται να επιτρέπεται από αυτό το Διάταγμα»*(Α.3.ιιι).

Στη συνέχεια και ειδικότερα στην παράγραφο ι του σημείου Α.3. ιν, προβλέπεται ότι *«Εκτός όπως προνοείται στην παράγραφο (2) πιο κάτω, οι όροι αυτού του Διατάγματος δεν επηρεάζουν ή αφορούν οιονδήποτε εκτός της δικαιοδοσίας των Δικαστηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας.»*.

Η σχετική πρόβλεψη φαίνεται, τουλάχιστον εκ πρώτης όψεως, ως έχουσα μορφή γενικού κανόνα, επιδεχόμενου περιοριστικά αναφερόμενες εξαιρέσεις.

Υπό την αναφερόμενη στη σκέψη 4 διατύπωση της παραγράφου 2 του κυπριακού διατάγματος, σε συνδυασμό με τις λοιπές προβλέψεις και ιδίως με την πρόβλεψη της παραγράφου ι του σημείου Α.3.ιν του αυτού διατάγματος δεν προκύπτει ότι το κυπριακό δικαστήριο απαγορεύει τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων του εναγομένου Α.Β. που βρίσκονται εκτός της κυπριακής επικράτειας και που αποσκοπούν στην εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων του εναγομένου προς αλλοδαπό δημόσιο, η εκπλήρωση των οποίων ,προφανώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως καταδολιευτική πράξη. Επισημαίνεται ότι στη προκείμενη περίπτωση, οι φορολογικές απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου κατά του Α.Β. ανάγονται στο έτος 2009, δηλαδή, σε χρόνο προγενέστερο ακόμη και της άσκησης της αγωγής.

Υπό αυτή την ερμηνευτική προσέγγιση, ανεξάρτητα από το γεγονός της εκτελεστότητας του κυπριακού διατάγματος, τη~~ς~~ ανυπαρξιάς συντηρητικής ή αναγκαστικής κατάσχεσης εκ μέρους της CPB εις χείρας της ελληνικής τράπεζας ως τρίτης και τη~~ς~~ άγνοια~~ς~~ προς την έκδοση ή μη δικαστικής απόφασης επί της σχετικής αγωγής, η προς το Δημόσιο απόδοση των εις χείρας της ελληνικής τράπεζας ως τρίτης αναγκαστικώς κατασχεθέντων χρημάτων εκτιμάται ως νόμιμη και, κατά συνέπεια, δεν συντρέχει δικαιολογητικός λόγος επιστροφής αυτών.

19 . Απάντηση.

Κατ'ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ότι συντρέχει νόμιμος λόγος επιστροφής του ποσού, το οποίο απέδωσε στο Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) η τραπεζική εταιρεία «...ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατόπιν επιβολής εις χείρας της «ως τρίτης» αναγκαστικής κατάσχεσης, από τον τηρούμενο στο υποκατάστημά της, ήδη δεσμευμένο, λογαριασμό του οφειλέτη του Δημοσίου Α.Β., υπέρ της τελούσας υπό εξυγίανση εταιρείας με την επωνυμία «...BANK PUBLIC. Co LTD», δυνάμει της από 23-05-2014 απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Λευκωσίας, που κηρύχθηκε εκτελεστή στην Ελλάδα με την υπ' αριθ.. 27/2016 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ**Αθήνα 13-10-2016****Ο Πρόεδρος****Ανδρέας Καρλαύτης****Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.****Η εισαγγήτρια****Ευφροσύνη Μπερνικόλα****Νομική Σύμβουλος του Κράτους**